

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 2.3.2006
COM(2006) 88 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT**

DE EUROPESE ONTWIKKELINGSHULP DOELTREFFENDER MAKEN:

**EEN GEMEENSCHAPPELIJK KADER VOOR HET OPSTELLEN VAN DE
NATIONALE STRATEGIEDOCUMENTEN EN DE GEZAMENLIJKE
MEERJARENPROGRAMMERING**

INHOUD

1.	Inleiding	4
1.1.	Het gemeenschappelijk kader en de gezamenlijke meerjarenprogrammering: elementen van de bijdrage van de Europese Unie	4
1.2.	De context van het kader voor de nationale strategiedocumenten en de gezamenlijke meerjarenprogrammering	5
1.3.	Voorafgaande opmerkingen	6
2.	Een nieuw kader voor een versterkte programmering	7
2.1.	Efficiënt programmeren: de beginselen	7
2.2.	De negen essentiële onderdelen voor de nationale strategiedocumenten	8
2.3.	De procedure voor de opstelling van een nationale strategiedocument met het oog op een gezamenlijke meerjarenprogrammering	10
2.3.1.	De basisbeginselen	10
2.3.2.	De verschillende stappen van de gezamenlijke meerjarenprogrammering	11
	Stap 1 : een gezamenlijke analyse	11
	Stap 2 : niet alleen een gezamenlijke analyse, maar een gezamenlijk strategisch antwoord	12
	ANNEX: Common format for country strategy papers (CPSs)	13
	PART 1: COUNTRY STRATEGY PAPER	13
	CHAPTER 1: FRAMEWORK FOR RELATIONS BETWEEN THE DONOR AND THE PARTNER COUNTRY	13
	1.1. General objectives of the donor's external policy	13
	1.2. Strategic objectives for cooperation with the partner country	13
	1.3. Main bilateral agreements	13
	CHAPTER 2: COUNTRY DIAGNOSIS	13
	2.1. Analysis of the political, economic, social and environmental situation in the partner country	13
	2.1.1 Political situation	13
	2.1.2 Economic and social situation	15
	2.1.3 Social situation, including decent work and employment	17
	2.1.4 The country in the international context	17

2.1.5 Environmental situation	18
2.2. Development strategy of the partner country.....	18
2.3. Analysis of the viability of current policies and the medium-term challenges.....	19
CHAPTER 3: OVERVIEW OF COOPERATION AND POLITICAL DIALOGUE, COMPLEMENTARITY AND CONSISTENCY.....	19
3.1 Overview of the donor’s past and present cooperation (lessons learned)	20
3.2 Information on the programmes of other donors (complementarity).....	20
3.3 Description of the political dialogue between the donor and the partner country	20
3.4 Description of the state of the partnership with the partner country and progress towards harmonisation.....	20
3.5 Analysis of consistency with the donor’s other policies	20
CHAPTER 4: THE DONOR’S RESPONSE STRATEGY	21
PART 2: WORK PROGRAMME	22
ANNEXES.....	22
1. Summary table for the country	22
2. Country environmental profile	22
3. Prospective financial matrix of donors.....	23
4. Country migration profile (where necessary).....	23
5. Description of the CSP drafting process, stressing the involvement of non-state actors and local authorities	23
6. Harmonisation road map (where there is one)	23

1. Inleiding

Het doeltreffender maken van de Europese ontwikkelingshulp is een van de belangrijkste doelstellingen op de agenda van de Europese Unie (EU). De internationale dynamiek die op gang kwam na de internationale conferentie van Monterrey (18-22 maart 2002) heeft geresulteerd in de goedkeuring van de verklaring van de Parijs betreffende harmonisatie en onderlinge coördinatie van de ontwikkelingshulp (2 maart 2005). In deze context heeft de Europese Unie voortdurend benadrukt dat het enerzijds noodzakelijk is om gezamenlijk vooruitgang te boeken bij het vergroten van de doeltreffendheid en het effect van ontwikkelingshulp en dat zij anderzijds de plicht heeft op dit gebied impulsen te geven.

Met het oog op een maximale samenhang en doeltreffendheid van de hulp is het in dit kader essentieel om rekening te houden met alle doelstellingen van het buitenlands beleid en van andere EU-instrumenten. Immers, het ontwikkelingsbeleid is één van de onderdelen die bijdragen tot het verwezenlijken van de doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU, samen met andere instrumenten zoals het defensie- en veiligheidsbeleid, het handelsbeleid, het milieubeleid, enzovoorts.

1.1. Het gemeenschappelijk kader en de gezamenlijke meerjarenprogrammering: elementen van de bijdrage van de Europese Unie

Ter gelegenheid van het forum op hoog niveau in Parijs van februari/maart 2005 heeft de EU een werkprogramma gepresenteerd met concrete verbintenissen voor een snelle en gezamenlijke tenuitvoerlegging van de beginselen van de verklaring van Parijs. Eén van de pijlers waarop deze vrijwillige bijdrage berust, is de verbintenis om geleidelijk een gezamenlijke meerjarenprogrammering in te voeren door middel van een herziening van het kader voor de nationale strategiedocumenten van 2000. Dit is één van de onderdelen van het actieplan van de EU om de doeltreffendheid van de hulp te vergroten.

De Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen heeft zich op zijn bijeenkomsten van november 2004 en april en november 2005 respectievelijk gebogen over het beginsel, de aard en het tijdschema voor een dergelijk proces.

Voordat de grondslagen voor deze meerjarenprogrammering konden worden vastgesteld, was het essentieel om alle beschikbare informatie te verzamelen teneinde een beeld te krijgen van de verschillende programmeringssystemen van de lidstaten (en andere donoren), de bestaande beste praktijken te benutten (erkend door de OESO) en deze aanpak volledig toe te passen op de praktijk.

Daartoe werden in 2005 drie studies verricht in Oeganda, Tanzania en Zambia. Ook werd lering getrokken uit de opgedane ervaring en de onderzoeken die in het kader van het harmonisatieprogramma van de EU werden uitgevoerd in vier proeflanden: Vietnam, Nicaragua, Marokko en Mozambique.

De drie studies, waarvan de resultaten werden geanalyseerd met behulp van de lidstaten, vormden een aanvullende gedegen basis voor de herziening van het kader voor de nationale strategiedocumenten die in dit document wordt besproken.

1.2. De context van het kader voor de nationale strategiedocumenten en de gezamenlijke meerjarenprogrammering

Het programmeringskader voor de communautaire nationale strategiedocumenten werd goedgekeurd in 2000 ten tijde van de RELEX-hervorming en was bedoeld als een instrument voor meerjarenprogrammering. Het moest als basis dienen voor de structuur van alle communautaire nationale strategiedocumenten en een bron van informatie zijn voor het opstellen van de strategiedocumenten van de lidstaten¹. Doel hierbij was het verbeteren van de samenhang en de kwaliteit van de buitenlandse hulp, de voorspelbaarheid en de doeltreffendheid van deze hulp vergroten en te zorgen voor meer complementariteit met de activiteiten van de lidstaten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking uit hoofde van de artikelen 177 tot en met 181 van het EG-Verdrag.

Dit kader werd door de Commissie onmiddellijk in gebruik genomen voor de programmering van de nationale en regionale strategiedocumenten van de eerste generatie (2002-2006) en de tussentijdse herzieningen (2004) voor alle ontwikkelingslanden die hulp ontvangen uit het Europees Ontwikkelingsfonds en de programma's ALA, MEDA, TACIS en CARDS.

Uit de verslagen over de vorderingen met de tenuitvoerlegging van het kader voor de nationale strategiedocumenten, in 2001, 2002 en 2005 op verzoek van de Raad opgesteld door de Commissie, blijkt dat de rigoureuze toepassing van deze strategiedocumenten een doeltreffend en adequaat middel was om het niveau van het programmeringsproces te verbeteren.

Te dien aanzien concludeerde de Raad in 2003² dat het kader voor de nationale strategiedocumenten op significante wijze had bijgedragen tot de verwezenlijking van de meerjarenplanning en tot de vergroting van de doeltreffendheid en de kwaliteit van de buitenlandse hulp van de EU. De Raad heeft voorts opgemerkt dat deze aanpak heeft geleid tot een verbetering van de coördinatie en de complementariteit tussen de communautaire en bilaterale hulp, in het bijzonder met die van de lidstaten³, die in de praktijk een belangrijke rol hebben gespeeld. In de meeste gevallen werden de autoriteiten van de partnerlanden nauw betrokken bij het programmeringsproces, waardoor de betrokkenheid en de samenhang tussen de strategie van de Commissie en het proces van nationale ontwikkelingshulp werden vergroot.

De tussentijdse herziening van 2004 bood de kans om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de strategiedocumenten nog verder te vergroten, met name door een verbetering van de samenhang tussen het ontwikkelingsbeleid en ander extern en intern EG- en EU-beleid of door een verdere doorvoering van de op resultaten gebaseerde aanpak. Dit laatste gebeurde door het opnemen van nadere prestatie-indicatoren voor het beoordelen van de resultaten in de partnerlanden, met name wat de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling betreft.

---

¹ Conclusies van de Raad van 10 november 2000 betreffende het geharmoniseerde kader voor nationale strategiedocumenten, punt III, SEC (2000)/1049.

² Conclusies van de Raad Algemene Zaken en Buitenlandse Betrekkingen van 18 maart 2003, document nr. 6941/03.

³ Overeenkomstig de richtsnoeren voor de versterking van de operationele coördinatie tussen de EG en de lidstaten, goedgekeurd door de Raad in januari 2001.

Het kader voor de nationale strategiedocumenten moet worden gezien als een continuproces dat voortdurend verder moet worden verbeterd en aangepast aan de agenda voor het vergroten van de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp. In dat verband komt steeds duidelijker naar voren dat een gecoördineerde en gezamenlijk op Europees niveau ontwikkelde programmering een nog grotere bijdrage zou kunnen leveren tot de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp en de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.

In 2004 benadrukte de ad hoc-groep harmonisatie, die een bijdrage van de EU voor het versterken van de coördinatie, de harmonisatie en de onderlinge afstemming van de ontwikkelingshulp moest voorstellen, dat een gezamenlijke meerjarenprogrammering de coördinatie van het beleid zou kunnen vergemakkelijken, bevorderlijk zou zijn voor de harmonisatie van procedures en mogelijkheden zou bieden voor de besluitvorming betreffende de complementariteit. Deze benadering moet donoren in staat stellen hun activiteiten geleidelijk af te stemmen op de meerjarige programmeringscycli van het partnerland (armoedebestrijdingsstrategie en begrotingsprocedure) en meer mogelijkheden bieden voor het synchroniseren van de programmeringsprocessen van de lidstaten en de Commissie, waardoor op termijn de transactiekosten aanzienlijk kunnen worden verminderd.

De doorbraak voor de gezamenlijke meerjarenprogrammering op Europees niveau kwam in de conclusies van de Raad van november 2004, toen deze de Commissie expliciet opdroeg het kader voor de nationale strategiedocumenten van 2000 te herzien en hierin de mogelijkheid van een dergelijke programmering op te nemen.

Het beginsel van de gezamenlijke programmering is nogmaals bevestigd en versterkt in het kader van de nieuwe “Europese consensus voor ontwikkeling”, de nieuwe verklaring betreffende het ontwikkelingsbeleid van de EU van december 2005.

1.3. Voorafgaande opmerkingen

Overeenkomstig de conclusies van de Raad van november 2004, “*moet het herziene kader voor de nationale strategiedocumenten een van de instrumenten zijn voor de tenuitvoerlegging van de meerjarenprogrammering voor alle hulp die wordt verleend door de lidstaten en de commissie. [...] [Dit kader] moet, [bovendien], richtsnoeren bevatten voor de tenuitvoerlegging van de gezamenlijke meerjarenprogrammering op het niveau van de lidstaten*”⁴.

De goedkeuring door de hele EU van de negen essentiële onderdelen van de nationale strategiedocumenten zoals beschreven bij punt 2.2, die de basis vormen voor het gezamenlijke formaat zoals voorgesteld in de bijlagen, vormt een eerste belangrijke stap naar de vergroting van de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp. De goedkeuring ervan vormt een belangrijk uitgangspunt voor de harmonisatie en coördinatie van deze hulp.

De gezamenlijke meerjarenprogrammering is een flexibel proces waarvan de tenuitvoerlegging gelijke tred moet houden met de ontwikkelingen van de specifieke situatie in elk partnerland. De vorm en de structuur variëren per land. Deze worden beschreven bij punt 2.3.

---

⁴ Verslag van de ad hoc groep harmonisatie – *Renforcer la coordination, l’harmonisation et l’alignement : la contribution de l’UE*, 14670/04, 15 november 2004, blz. 37.

2. EEN NIEUW KADER VOOR EEN VERSTERKTE PROGRAMMERING

In dit document wordt het kader voor de nationale strategiedocumenten van 2000 geactualiseerd. Beschreven wordt welke essentiële onderdelen in een dergelijke strategiedocument moeten worden opgenomen, evenals welke stappen moeten worden doorlopen om deze te formuleren.

Het herziene kader is verdeeld in drie afdelingen:

- In afdeling 2.1 worden de programmeringsbeginselen herhaald.
- In afdeling 2.2 worden de negen essentiële onderdelen voor de toekomstige nationale strategiedocumenten besproken. In de bijlage bij dit document is een voorstel voor een gemeenschappelijk formaat opgenomen.
- In afdeling 2.3 wordt een beschrijving gegeven van de voornaamste stappen van de procedure die moet worden doorlopen bij het formuleren van toekomstige nationale strategiedocumenten, alsmede de uitvoeringsbepalingen die moeten worden overwogen met het oog op de gezamenlijke meerjarenprogrammering.

2.1. Efficiënt programmeren: de beginselen

Voor de programmering gelden bepaalde beginselen, die de voorbije jaren op Europees niveau zijn geformuleerd en verder uitgewerkt; een groot aantal ervan is tevens opgenomen als partnerschapsverbintenis in de verklaring van Parijs (*ownership*, harmonisering, onderlinge afstemming, beheer op basis van resultaten en wederzijdse verantwoordelijkheid). Deze beginselen vormen een handreiking voor de structuur van de nationale strategiedocumenten en de essentiële onderdelen die in het volgende onderdeel worden beschreven:

- Het **kader van het partnerschap**. De strategieën moeten gebaseerd zijn op samenwerkings- en partnerschapsovereenkomsten en in overeenstemming zijn met de regionale strategieën.
- De verwezenlijking van de **doelstellingen van de Europese consensus**. De voornaamste doelstelling van het ontwikkelingsbeleid is armoedebestrijding in het kader van de duurzame ontwikkeling, met name de verwezenlijking van de MDG's, evenals de bevordering van de democratie, van goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten. Deze doelstellingen zullen in alle ontwikkelingslanden worden nagestreefd en worden toegepast op het onderdeel "ontwikkelingshulp" van alle communautaire strategieën voor samenwerking met derde landen.
- De **samenhang**. De programmeringsstrategie en -documenten moeten uitputtend zijn en rekening houden met het ontwikkelingsbeleid en het beleid op andere terreinen waarbij de betrekkingen met het partnerland worden omschreven.
- **Differentiatie** is noodzakelijk gelet op de diverse aard van de partners en de uitdagingen. Dit geldt zowel voor het algemene beleid als voor de samenwerkingsprogramma's.
- Er moet rekening worden gehouden met **sectoroverschrijdende vraagstukken** in overeenstemming met de Europese consensus (democratie, goed bestuur, mensenrechten,

rechten van het kind en etnische minderheden; seksegelijkheid; duurzame ontwikkeling; HIV/aids).

- Bij de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp zijn ook andere belangrijke elementen in het geding zoals *de taakverdeling, complementariteit en harmonisatie*. Er moet zoveel mogelijk worden gestreefd naar uitwisseling van informatie tussen alle betrokkenen en er moet voor worden gezorgd dat de inspanningen van de lidstaten en die van andere donors en multilaterale organisaties zo veel mogelijk op elkaar worden afgestemd. De coördinatie moet zo veel mogelijk plaatshebben in het betrokken partnerland.
- Het gebruik van algemene en/of sectorale *begrotingssteun* als instrument van tenuitvoerlegging blijft het voornaamste principe voor de vergroting van de doeltreffendheid van de hulp en moet verder worden versterkt.
- De *concentratie* (zonder afbreuk te doen aan de flexibiliteit) impliceert de selectie, in het kader van het proces van programmering van de ontwikkelingshulp van de gemeenschap, van een beperkt aantal terreinen.
- *Betrokkenheid van het partnerland en onderlinge afstemming*. Het belangrijkste element bij de voorbereiding van de strategie en de programmering is de agenda van het partnerland, waarop beide geleidelijk zullen worden afgestemd.
- Een *resultaatgerichte aanpak*. Bij de programmering, de tenuitvoerlegging en de evaluatie moet systematisch gewerkt worden met significante indicatoren die zodanig zijn gedefinieerd dat op termijn het effect van de hulp kan worden gemeten.
- De *deelname van het maatschappelijk middenveld en andere actoren*: het partnerschap moet worden uitgebreid naar non-gouvernementele actoren en de privé-sector, die zouden moeten worden betrokken bij de dialoog over het beleid, bij de opstelling van de samenwerkingsstrategie en bij de tenuitvoerlegging van de programma's. Ook moet de deelname worden verzekerd van andere actoren op het gebied van ontwikkeling, in het bijzonder plaatselijke autoriteiten en het parlement.
- *Lering trekken uit het verleden* en het *beginsel van evaluatie*. Er moet systematisch rekening worden gehouden met de ervaringen uit het verleden van het partnerland, de vertegenwoordigingen van de donor ter plaatse en de diensten in de standplaats van de donor, relevante resultaten van interne en externe evaluaties bij de programmering. De nationale strategiedocumenten kunnen alleen doeltreffende instrumenten vormen als hun resultaten regelmatig worden geëvalueerd en de strategie wordt aangepast aan de resultaten.

2.2. De negen essentiële onderdelen voor de nationale strategiedocumenten

In het nieuwe kader voor de nationale strategiedocumenten wordt voorgesteld de logische aanpak te behouden die in het kader van 2000 werd ontwikkeld en die zijn nut heeft bewezen. Deze is geactualiseerd in het licht van de nieuwe gebruiken die in internationaal verband tot stand zijn gekomen en de nieuwe verbintenissen van de EU die werden besproken in de voorgaande afdeling. Het kader bevat zo de elementen die onmisbaar zijn om tot een gezamenlijke meerjarenprogrammering per land te komen.

In de bijlage wordt een gedetailleerd formaat voor de nationale strategiedocumenten voorgesteld. Dit omvat de volgende essentiële onderdelen, die, zo heeft de ervaring geleerd, een programmering van goede kwaliteit waarborgen⁵ :

- (1) een schets van de betrekkingen tussen de donor en het partnerland;
- (2) een analyse van de (binnenlandse en buitenlandse) politieke, economische en commerciële, sociale en milieusituatie van het partnerland;
- (3) de agenda van het partnerland, met inbegrip van de ontwikkelingsstrategie;
- (4) een analyse van de levensvatbaarheid van het huidige beleid en de uitdagingen op middellange termijn, op basis van de analyse van de situatie en de agenda van het land;
- (5) een overzicht van de vroegere en huidige samenwerking met de donor (lessen en ervaringen) rekening houdend met alle instrumenten van buitenlandse hulp, de complementariteit met programma's van andere donoren en de samenhang met de andere instrumenten en beleidslijnen met betrekking tot de buitenlandse hulp;
- (6) een beschrijving van de stand van zaken van het partnerschap met het partnerland, met inbegrip van de politieke dialoog en de vorderingen met het harmonisatieproces;
- (7) de samenwerkingsstrategie van de donor, de specifieke doelstellingen, de samenhang met andere instrumenten en beleidslijnen met betrekking tot de buitenlandse hulp, alsmede de complementariteit met de andere donoren;
- (8) op basis van de voorgaande elementen: een werkprogramma of een nationaal indicatief programma waarin meetbare doelstellingen worden geformuleerd aan de hand van prestatie-indicatoren, de specifieke bijdrage van de donor en de aard en de omvang van de meest geschikte ondersteuningsmechanismen;
- (9) de bijlagen: een tabel met een beknopt overzicht per land, een samenvatting van het milieuprofiel, een financiële tabel met de ramingen van de donoren, een migratieprofiel (indien van toepassing), met inbegrip van het aspect van internationale bescherming, een beschrijving van de raadpleging van non-gouvernementele actoren en, indien dit bestaat, het stappenplan voor harmonisatie.

De Commissie is voornemens de nationale strategiedocumenten op te stellen op basis van deze negen essentiële onderdelen volgens het in de bijlage voorgestelde formaat waarin dit verder wordt uitgewerkt. Dit zal geleidelijk worden ingevoerd: onmiddellijk voor de ACS-landen, later (bij de tussentijdse herziening) voor Azië en Latijns-Amerika en de landen die onder het nabuurschapsbeleid vallen en Rusland, waar het proces van de opstelling van nationale strategiedocumenten (en regionale strategiedocumenten) van de tweede generatie gebaseerd is op het oude formaat en bijna is afgerond.

---

⁵ De titels moeten worden aangepast door de opsteller van het nationale strategiedocument en het partnerland. Met andere woorden, de aanduiding "donor" moet worden vervangen door de naam van de opsteller en de aanduiding "partnerland" door de naam van het partnerland.

De Commissie constateert dat het merendeel van de negen onderdelen reeds deel uitmaakt van de strategiedocumenten die de lidstaten op bilateraal niveau opstellen. Zij is van oordeel dat het nieuwe kader voor de nationale strategiedocumenten, dat deze negen essentiële onderdelen omvat, eveneens door de lidstaten zou kunnen worden gebruikt voor hun bilaterale hulp zonder ingrijpende wijzigingen van hun procedures en met de nodige flexibiliteit om rekening te houden met de specifieke situatie van het land. Lidstaten die op dit moment bezig zijn met het invoeren van programmeringsinstrumenten zouden voorts direct het nieuwe kader kunnen toepassen voor hun nationale strategiedocumenten.

Afgezien van de mogelijkheid die de lidstaten hebben om hun bilaterale strategieën te baseren op deze negen onderdelen en op het nieuwe kader voor de nationale strategiedocumenten, is de Commissie van oordeel dat het in de bijlage gepresenteerde formaat zonder twijfel de meest geschikte methode is om vooruitgang te boeken op weg naar de gezamenlijke meerjarenprogrammering, met name wat het delen van bepaalde programmeringsaspecten betreft (punt 2.3.2.). Voor zover mogelijk dienen de lidstaten hiervan dan ook gebruik te maken.

Tot slot is het van belang om de mechanismen voor de programmering zo soepel mogelijk te maken om deze geleidelijk te synchroniseren en af te stemmen op de politieke en begrotingsagenda van het partnerland.

2.3. De procedure voor de opstelling van een nationale strategiedocument met het oog op een gezamenlijke meerjarenprogrammering

Dankzij het nieuwe kader voor de nationale strategiedocumenten moet het voor de Commissie, de lidstaten en eventueel andere partners gemakkelijker worden een gezamenlijke meerjarenprogrammering te hanteren.

Het is de taak van de EG/EU om dit proces te bevorderen, een zo breed mogelijke deelname te stimuleren en de deelname van het partnerland te stimuleren.

2.3.1. De basisbeginselen

De gezamenlijke programmering moet een flexibel, geleidelijk en open proces zijn waarin het partnerland de motor is met kennis van de situatie ter plaatse.

- **Flexibel**, want de programmering moet verschillende vormen kunnen aannemen afhankelijk van de situatie van de partnerlanden [met name in termen van institutionele capaciteit en dus kwaliteit van het nationale ontwikkelingsbeleid (strategiedocumenten voor armoedebestrijding, e.d.) en de donoren, die min of meer klaar zijn, in politiek opzicht of in termen van procedures, voor een harmonisatie.
- **Geleidelijk**, door tussentijdse stappen te voorzien voor “integratie”, afhankelijk van hoe de situatie zich ontwikkelt. Dit kan alle of een deel van de lidstaten omvatten.
- **Open**, door zich niet strikt te beperken tot de lidstaten. De gezamenlijke programmering moet gezien worden binnen de internationale beweging die dynamischer moet worden gemaakt. Wanneer een proces om tot een gezamenlijke programmering te komen reeds bestaat, moet de Europese gezamenlijke programmering hierin kunnen worden geïntegreerd en nieuwe impulsen geven door middel van een gezamenlijke coördinatie en visie op Europees niveau.

- De **rol van motor van het partnerland** is fundamenteel bij de voorbereiding en de coördinatie van de gezamenlijke programmering, want zij moet gebaseerd zijn op de armoedebestrijdingsstrategie, of andere gelijkwaardige strategieën, en op de begrotingscyclus van het betreffende land. Het is op deze basis dat de partnerlanden werkelijk tot onderlinge aanpassing en een betere complementariteit (taakverdeling) kunnen komen en op termijn de transactiekosten zullen kunnen terugdringen. Indien het land niet in staat is deze rol van motor te spelen, moet de benodigde ondersteuning worden geboden om het in staat te stellen de benodigde capaciteit te creëren. In afwachting daarvan kunnen de donors zelf een gezamenlijke programmering ontwikkelen in overeenstemming met de programmeringsprioriteiten en -cycli die worden ontwikkeld, volgens het principe van officiële afstemming (“shadow alignment” voor lage-inkomenslanden of kwetsbare staten), of reeds bestaande afstemming (voor middeninkomenslanden).
- De beslissing over de wenselijkheid, de vorm en de richtsnoeren voor de gezamenlijke programmering moet voor elk land worden genomen door de delegaties van de Commissie en de andere ontwikkelingspartners **ter plaatse**. De coördinatie en de harmonisatie op dit moment dient immers op dit niveau plaats te vinden. De gezamenlijke programmering zal een element zijn dat zonnodig moet worden opgenomen in het stappenplan voor de coördinatie en de harmonisatie van het land. Regelmatige contacten tussen de standplaats en de plaatselijke vertegenwoordigingen, evenals een regelmatige follow-up, zullen nodig zijn om te zorgen dat het proces op het hoogste politieke niveau kan worden gevolgd.

2.3.2. De verschillende stappen van de gezamenlijke meerjarenprogrammering

Het flexibele en geleidelijke karakter van de gezamenlijke meerjarenprogrammering moet tot uitdrukking komen in een reeks stappen op basis van een gezamenlijke of geharmoniseerd concept voor de nationale strategiedocumenten, dat wil zeggen dat de lidstaten, met de nodige flexibiliteit, de negen essentiële elementen van de nationale strategiedocumenten moeten gebruiken zoals opgenomen in het herziene formaat in de bijlage.

Stap 1 : een gezamenlijke analyse

Uit ervaring en analyses blijkt dat, ongeacht het gebruikte model, verschillende donoren die actief zijn in een gegeven land, een zelfde reeks elementen als essentieel beschouwen voor de opstelling van een samenwerkingsstrategie. Om de transactiekosten voor het partnerland te verminderen ligt het voor de hand om deze elementen met elkaar te delen en te combineren.

Deze elementen komen overeen met de hoofdstukken 1, 2 en 3 en deel I van het gezamenlijk formaat (zie bijlage), namelijk: de beoordeling van de algehele politieke situatie, de beoordeling van de macro-economische, sociale en milieucontext van het land (met een lijst van geharmoniseerde macro-economische en armoede-indicatoren op basis van de agenda van de regering), de opsomming van de prioriteiten van het partnerland, de analyse van de ervaring die in het verleden werd opgedaan met samenwerking, analyse van de samenhang van het overige beleid van het partnerland, analyse van de complementariteit van de activiteiten van verschillende partnerschappen en de opsomming van de harmoniseringsagenda.

Stap 2 : niet alleen een gezamenlijke analyse, maar een gezamenlijk strategisch antwoord

Gezamenlijk programmeren impliceert het samenbrengen van alle elementen om een analyse te kunnen maken (zie stap 1), maar sluit niet uit dat alle of een deel van de betrokken lidstaten die actief zijn in een gegeven partnerland, een ambitieuzere gezamenlijke strategie ontwikkelen.

Deze omvat dan de elementen van hoofdstuk 4 van deel I van het gezamenlijk formaat in de bijlage: een gezamenlijke omschrijving van de doelstellingen voor de samenwerking met het partnerland, een omschrijving van de concentratiegebieden met een taakverdeling tussen de lidstaten (financieel overzicht van de donors), gegevens over de financiële toewijzingen en over de risicoanalyse en de verbintenissen die in wederzijds overleg met de partnerlanden zijn overeengekomen. De prestatie-indicatoren worden gezamenlijk geformuleerd, waarbij zo mogelijk wordt uitgegaan van de nationale strategiedocumenten voor de betrokken landen en hierover wordt een dialoog gevoerd met de regering. Ook zal een gezamenlijke aanpak worden gehanteerd met betrekking tot de follow-up en de evaluatie, jaarlijkse onderzoeken naar de resultaten en de tenuitvoerlegging van de armoedebestrijdingsstrategie.

PART 1: COUNTRY STRATEGY PAPER

1. CHAPTER 1: FRAMEWORK FOR RELATIONS BETWEEN THE DONOR AND THE PARTNER COUNTRY

For the EC/EU

1.1. General objectives of the donor's external policy

1.2. Strategic objectives for cooperation with the partner country

Strategy papers must reflect the policy guidelines set out in the “European Consensus on Development”. They must also reflect the EU’s commitments with regard to the effectiveness of aid (Paris Declaration, additional EU commitments).

They will also set out the donor’s main objectives in its dealings with the partner country in the regional context (in the case of the EU, these include the European Neighbourhood Policy, the Cotonou Agreement, the Asia, Latin America and Africa Strategies and the European Programme for Reconstruction and Development in South Africa).

1.3. Main bilateral agreements

Describe the association and partnership agreements (e.g. the Economic Partnership Agreements – EPAs) binding the donor and the partner country, stating the fields covered and the objectives pursued.

2. CHAPTER 2: COUNTRY DIAGNOSIS

2.1. Analysis of the political, economic, social and environmental situation in the partner country

This analysis should include all major domestic policy developments and issues and all significant external factors.

2.1.1 Political situation

The CSP must analyse the country’s political, institutional and security situation in a broad context, including governance, progress towards democracy, the rule of law and observance of human rights. The regional context must be specifically addressed here. This section should therefore examine the following aspects:

- The main obstacles at national level to progress towards a situation in which human rights are respected, protected and promoted. The analysis will identify the priorities and objectives permitting progress towards respect for fundamental human rights in all circumstances.

- The content and any shortcomings of the partner country’s plans/policies concerning social cohesion, employment and gender equality; the gender representativeness of the administration and the position with regard to international commitments on gender equality. Commitments and compliance under international conventions concerning children’s rights must also be described. Special attention must be paid to child labour and to trafficking and violence against women and children. The protection afforded for the rights of minorities and indigenous peoples must also be examined.
- Observance of democratic principles, including in particular an assessment of the electoral process and public participation in the democratic process (free elections by universal suffrage, multiparty system, equal access to political activity, participatory decision-making process, the role of the media, civil society and other non-state actors, etc.), the possibility of changing the government without violence, etc.
- The organisation of government, the authorities’ decision-making procedures. Particular attention must be paid to examining the various levels of power and the division of powers between central, regional and local tiers of government and the effectiveness of their interaction (decentralisation and devolution). The main constraints faced by “key institutions” in fulfilling their respective mandates (including the capacities the national statistical system to provide statistics and indicators in the different domains), institutional transparency and accountability for the management of public resources and affairs; the institutional capacity to draw up and implement measures against corruption money laundering, fraud and tax avoidance; the rule of law and the independence of the judiciary. The role of parliaments in their dual function of making law and overseeing the executive must be examined, as must the degree to which civil society is involved in the political and social debate.
- The government’s position with regard to the key international conventions, especially those concerning the environment, human rights, gender equality, refugees, labour law, the International Criminal Court, terrorism, organised crime and corruption.
- Potential factors for conflict, the risk of national or regional conflict breaking out, continuing or flaring up again, and key cultural and social factors directly influencing the political process (e.g. ethnic tensions or migratory flows).
- The security system, including the division of powers between the difference agencies,⁶ and the decision-making procedure and democratic and civilian oversight over the security system.
- The overall security situation. The following questions must be posed: Are there signs of violent conflict in the country and/or region? Is the country’s stability threatened by armed violence? What is the influence of neighbouring countries? Is there a national small-arms manufacturing industry? Does the level of crime in the country threaten its development? What is the situation with regard to the various forms of organised crime and illegal drugs? Is there a threat of terrorism in the country or region?

---

⁶ The OECD-DAC defines the security system as the body of institutions and other agencies involved in maintaining the security of the state and its citizens. *Security System Reform and Governance, Policy and Practice*, DAC Guidelines and Reference Series (Paris: OECD 2004).

- Any evidence pointing to a fragile state, e.g. the incapacity to perform the basic functions of government (security, basic social services, human rights); identify support measures, such as government reform.
- The regional context of the country, its relations with its neighbours and the impact of these factors on the political, institutional and security situation in the country.

This analysis should serve to identify the type of partnership: efficient, difficult/fragile state, post-conflict.

Accordingly, in fragile states, post-conflict countries and specific cases of countries that have yet to achieve “structural stability” or are showing signs of increasing instability, greater attention should be given to analysing measures taken to ensure security and stability, including conflict prevention and management, post-conflict intervention strategies (demobilisation, disarmament, re-integration (in particular of women and child soldiers), rebuilding, humanitarian mine clearance, support for action against illegal arms trafficking and dissemination of small arms and light weapons, etc.), and the introduction of the rule of law and democracy (including broader participation of civil society and a more equitable distribution of power). The issues of transition and LRRD will have to be taken into account.

A chronology of recent events and the national and regional agenda will be annexed as basic information.

2.1.2. Economic and social situation

The CSP must include an analysis of macroeconomic performance, covering both the public and the private sectors, an analysis of structural change and of important sectoral changes. It must also include an analysis of the structure of the country’s trade at bilateral, regional and multilateral levels, including the foreseeable impact of economic partnership agreements.

It must analyse issues of good governance in the financial, tax and legal fields. The aim is to gauge the extent to which the country is implementing international recommendations on transparency and the effective exchange of information to prevent and counter financial and corporate malpractice, including in the tax field.

Economic situation, structure and performance

This part must analyse the partner country’s economic performance in a manner permitting comparison with other countries. It will identify the principal economic sectors contributing to gross domestic product and assess trends in their competitiveness, especially in the light of the prospects for the liberalisation of bilateral, regional and multilateral trade. Particular attention should be given to analysing the respective roles of the public and private sectors and the state of infrastructure, especially as regards transport, water, energy and information and communications technologies. The analysis must also address variations in the terms of trade, the external debt burden, the degree of diversification of export earnings and dependency on public and private external transfers, including remittances from migrants. The importance of service activities, especially financial services, and in particular those specifically offered to non-residents (offshore centres), will also be addressed. The employment situation will be studied with particular attention to equal economic opportunities for men and women.

The analysis should also highlight the potential sources of macro-economic and social instability in order to make the EC/EU planning process flexible enough to deal with such instability if and when it occurs.

A table with key macroeconomic indicators will be annexed to facilitate and structure the overview of the situation and any forecasts for the years ahead.

Structure and management of public finances

This section will examine the state of public finances and the external debt, analyse the quality of public finances and the structure of budget revenue and expenditure, point out any imbalances and indicate whether measures have been taken to remedy them.

Assessment of the reform process

As a general rule, the objectives of economic reform programmes, and in particular economic stabilisation and structural adjustment programmes, are to balance the economy, eliminate distortions, introduce appropriate incentives and create favourable conditions for the development of the private sector, while allowing and guaranteeing the effective and efficient working of the public sector. A key aspect of such programmes is the need to ensure that markets are open and that the economy is able to profit from, and manage successfully, external competitive forces (including those generated by regional integration initiatives).

The analysis must check the overall consistency of the policy pursued and identify possible weaknesses and inconsistencies. It is important to analyse the impact and viability (including the issue of institutional capacities) of the main sectoral reforms and to consider how these reforms might influence growth and development. In this context, the impact of reforms aimed at increasing transparency, effective information exchange and international administrative and judicial cooperation in the field of services, especially financial services, will also be examined, among others, in relation to the fight against money laundering, fraud and tax avoidance and corruption.

Particular attention must be given to reforms in the fields of political, administrative and fiscal decentralisation and issues relating to regional planning, given their potential impact on poverty, especially in rural areas.

Trade policy and external environment, in particular regional cooperation agreements

The country's trade policy must be analysed, especially the country's openness (tariff and non-tariff) and the regulatory framework's consistency with the country's commitments. Consistency with the country's development aims and foreign trade agreements, especially regional integration schemes involving the country, the impact of such schemes on the economy and actual progress towards the creation of a regional market will also be examined.

This analysis could, where relevant, use the results of trade-policy reviews by the World Trade Organisation (WTO).

Particular attention must be paid to the demands of economic transition, regional convergence and trade opening. The assessment of reform must take such undertakings or obligations into account. It must include an analysis of the country's economic performance in the framework of the regional integration process to which it belongs (e.g. macroeconomic convergence criteria) and its influence on the country's economy. This section also includes an analysis of

the scope for integration, ways of increasing the benefits, and related issues such as infrastructure, regional markets and financial and economic structures.

2.1.3. Social situation, including decent work and employment

CSPs must analyse the situation, trends and progress or delays in the social sectors and in terms of food security. They must therefore cover demographic factors (population growth, breakdown by age, relationship between rural and urban population and trends, the existence and nature of migratory flows) and such sectors/fields as education, research, health (including sexual and reproductive health, HIV/AIDS, malaria and tuberculosis), social protection, including social security networks, support programmes for disadvantaged and vulnerable groups, including the disabled, employment opportunities and working conditions and housing, rural development and access to agricultural markets. All these aspects, and in particular employment policy and the fairness of the tax system, are crucial to achieving a satisfactory level of social cohesion.

A major part of the analysis will involve reviewing the fairness of access to services and their use for disadvantaged and vulnerable groups, such as children, women and indigenous peoples, and determining whether the policies pursued address the concerns of these groups, gender equality or HIV/AIDS issues and the needs of indigenous communities.

The strategy papers will examine the country's progress towards eradicating poverty in terms of the MDGs, analyse the reasons for the trends observed, in particular gender differences, and review the main challenges and issues, their magnitude and their breakdown (by age, sex and geography).

To facilitate and structure this overview, a table setting out the key social development indicators will be annexed. This table will include at least the 10 key indicators chosen for monitoring the MDGs, which gauge the country's performance and progress in the matter of poverty reduction and social development. Where possible, it will provide data for the reference year 1990, data for the most recent years, estimates for the years ahead and intermediate and final objectives for 2015. These indicators can be supplemented by other indicators monitored in the PRSP.

Comments must be made on the quality of data and the frequency with which it is updated. To ensure comparability in time, data sources must be used as consistently as possible and any change in indicators and/or sources accounted for.

2.1.4. The country in the international context

Where relevant, this section will refer to any regional or international developments that might affect cooperation between the donor and the country concerned.

These include the country's political relations in the region, and in particular international and/or regional agreements, regional policies and any progress towards regional integration, or the existence of armed conflicts in the region.

It is also important to highlight the role actually or potentially played by the country in the regional and multilateral context (beacon, pole of stability), its capacity to play a leading role in the provision of public goods (e.g. peacekeeping, managing water resources in cross-border water basins to protect the environment, etc.) and its capacity to take part in international cooperation on such issues as terrorism, non-proliferation of weapons of mass destruction and

their means of delivery, trafficking and dissemination of small arms and light weapons, people trafficking, illegal migration, etc., which have a tendency to spill over.

2.1.5. Environmental situation

This chapter will be based on an analysis of the environmental conditions in the country and the recommendations made in the “Country Environmental Profile”, a summary of which will be annexed.

This section will give an overview of trends in the availability and use of environmental/natural resources and in pollution in the country and, possibly, the region that directly affect or influence poverty reduction (link with MDG 7) and food security. It will show clearly the main environmental challenges facing the country and the main obstacles to be overcome. Particular attention will be given to problems and needs arising from climate change.

The country’s institutional situation and its specific capacities in the area of managing the environment and natural resources will be described along with the legislative framework. The CSP will also examine the existence or lack of regulatory reforms in the area. Lastly, the environmental impact, if any, of national sectoral policies will be described.

Achievements in the area of the environment and the management of natural resources will be examined, either as cross-cutting issues in major cooperation programmes (including their environmental impact) or as specific projects or programmes.

Stock will be taken of the country’s accession to international agreements in the different domains (climate change, biodiversity, desertification, chemical products, etc.) and the measures actually taken to apply them. The country’s specific needs in the matter will also be indicated. The “Country Environmental Profile” will take account of vulnerability to natural disasters (risk profile) accompanied, where appropriate, by a specific analysis identifying needs and measures in relation to prevention and preparedness, etc.

2.2. Development strategy of the partner country

This section must provide a summary of the aims and objectives of the government of the country concerned, as defined (a) in the official documents presenting the range of policies implemented, (b) in any national plan, reform strategy or medium- or long-term development programme and (c) in any sectoral development programme. This statement should be supplemented by an indication of how the government proposes to achieve these objectives.

This section must review the country’s commitments under the framework of the regional integration process of which it is a member (e.g. creation of a customs union, economic convergence, common market, sectoral policies, including those relating to security matters, partnership with the EU) and multilaterally (e.g. African Union, WTO, etc.).

Particular attention must be given, where relevant, to the policies pursued by the country to develop ties with the diaspora and foster its involvement, to channel remittances, to promote economic emigration or to limit the impact of the brain drain.

2.3. Analysis of the viability of current policies and the medium-term challenges

In the light of the analysis of the country's situation and political agenda, and especially its poverty reduction strategy (PRSP), a critical summary will be provided of the viability of the country's current policies and medium-term prospects, showing both strengths and weaknesses.

This section will help clearly identify future challenges facing the government and the budgets it will be making available to tackle them, with due regard for complementarity. The most promising fields for future cooperation between the partner country and the donor will be chosen with a view to reducing poverty, i.e. fields in which national priorities realistically and viably match the objectives of the donor and the donor's specific comparative advantages compared to other donors.

In the case of low-income countries, e.g. those eligible for IDA, especially the HIPC initiative, the national agenda will be linked to, or treated as, a poverty reduction strategy paper (PRSP). Under the principle of ownership, the CSP will support the partner country's PRSP and its strategy of development or reforms in pursuit of the MDGs and align itself as far as possible on the systems and procedures of the country's other partners. This principle of ownership must be adapted in the event of difficult partnerships or post-crisis situations in particular, and alternative approaches must be sought (shadow alignment, work with civil society, etc). Where this foundation exists, the EC, Member States and, possibly, other donors will harmonise their cooperation aid as far as possible.

3. CHAPTER 3: OVERVIEW OF COOPERATION AND POLITICAL DIALOGUE, COMPLEMENTARITY AND CONSISTENCY

3.1. Overview of the donor's past and present cooperation (lessons learned)

In the event of joint programming, each donor will draw up a separate chapter providing an overview of its cooperation with the partner country.

The CSP must contain a summary of the results of the donor's past and present cooperation with the partner country and of the lessons learned in order to update knowledge and incorporate best practices. It is important that this statement should cover all external aid instruments for the country, including regional cooperation, issue-based programmes, global initiatives and humanitarian aid.

The previous CSP's sectors of intervention must be evaluated in the light of the results obtained so far on the basis of progressive qualitative and quantitative performance indicators, with due regard for the requisite flexibility.

Account will be taken of general recommendations specifically made in evaluations of strategies by the partner country, if there are any, evaluations of specific sectors and projects and annual reports.

3.2. Information on the programmes of other donors (complementarity)

This section must provide as accurate and comprehensive a picture as possible of the programmes of the Member States and other donors, indicating how they complement each other. Specify as far as possible the amounts involved and their breakdown by intervention sector. Where they exist, the partner country's analytical instruments (PRSP, etc.) will be used.

This section should also discuss what type of instruments the donors are using in their cooperation and whether there is a sectoral or regional focus to their efforts.

A prospective financial matrix of donors will be annexed for detailed information.

3.3. Description of the political dialogue between the donor and the partner country

This section will cover the development of the political dialogue between the government and the donor, in particular concerning aspects such as the human rights situation, governance, the rule of law, etc.

3.4. Description of the state of the partnership with the partner country and progress towards harmonisation

The CSP must describe progress towards improving the coordination of policies, the harmonisation of procedures for programming rounds and the alignment on the partner country's budget cycles. This analysis will be based inter alia on the progress indicators laid down in the Paris Declaration.

More specifically, this section will report on the progress of any coordination/harmonisation process in the country at European level, and in particular on the dialogue between the Commission and the Member States and the existing coordination system, briefly describe the guidelines in the "road map" on the EU's harmonisation and alignment in the partner country, describe the application of the common framework at European level and explain the stage/type of joint programming chosen for the country. It will state the future guidelines and implementation plan for joint programming. Where relevant, it will describe the other harmonisation processes under way in the country and the donors' position on these initiatives, and their complementarity and links with the harmonisation process at European level.

This section will provide information on the donors' initiatives to align on the partner country's multiannual programming rounds (poverty reduction strategies and budget processes).

It will describe the role, attitude and position of the partner country in the harmonisation and alignment process and its capacity/willingness to play a leading role.

3.5. Analysis of consistency with the donor's other policies

It is widely recognised that development policy alone will not enable the developing countries to progress.

Policies other than aid policy are at least as important in so far as they contribute or affect developing countries in their efforts to achieve the Millennium Development Goals.

The principle of consistency with other EU policies requires special attention. This section must, where relevant, address the following areas: trade, the environment, climate change, security, agriculture, fish, the social dimension of globalisation, employment and decent work, migration, research and innovation, the information society, transport and energy.

The objective is to promote the possible synergies between other EU policies and development policy in the response strategy.

4. CHAPTER 4: THE DONOR'S RESPONSE STRATEGY

This section should set out the strategic choices for cooperation in the partner country on the basis of its needs, strategies, priorities and resources and according to the evaluation of:

- the partner country's development strategy and the viability of interventions in the light of the country's political and institutional, economic, trade, social and environmental situation;
- the objectives of the donor's development policy, other aspects of external action and other policies;
- the country's needs and progress towards the MDGs and its commitment to achieving them, referring where possible to indicators and statistics delivered by the national statistical system;
- the relative magnitude of the financial and administrative resources to be made available and their potential impact (for example, in terms of improved country economic performance and poverty reduction);
- the comparative advantages of the donor in relation to complementarity/the division of labour between development partners, especially vis-à-vis the Member States and/or the Commission;
- where relevant, the results of the analysis of the consistency between the donors' other policies and the development objectives;
- any risks associated with the strategy that could jeopardise its success (political, economic, security, environmental impact).

The programming process must be guided by the principle of concentration. This means selecting a limited number of sectors of intervention rather than scattering efforts across too many different sectors. This is crucial to the effectiveness of aid.

The choice of implementation method must also be explained, given the principle of switching from a project-based to a programme-based approach, accompanied, wherever possible, by structural/sectoral aid.

For each selected focal area, the CSP should define overall and specific objectives.

If there is a joint response strategy, this section must contain a division of labour between development partners. If not, it must provide a specific justification of the value added by the EC as compared to other donors.

Cross-cutting issues must be mainstreamed in each priority area: i) democracy, good governance, human rights, the rights of the child and the rights of indigenous peoples; ii) gender equality; iii) environmental sustainability; iv) HIV/AIDS.

The partner country's commitments, drawn up in cooperation with the government, will be listed and the risks of the response strategy analysed.

In order to determine whether the priority sectors have a potential environmental impact, a reference will be made to a clear commitment to carry out a strategic environmental assessment.

PART 2: WORK PROGRAMME

All the aspects examined in the CSP feed into a work programme or NIP.

The NIP is essentially a management tool covering a period of several years to identify and define, in a transparent manner, the selected areas/sectors of cooperation for financing and appropriate measures and actions for attaining the objectives set down. More specifically, it must set out the overall and specific objectives, the target groups, the expected results, the programmes to be implemented to achieve the objectives, the type of assistance to be provided and a calendar. The commitments agreed with the partner country will be reiterated.

In this connection, performance indicators must be fixed for each sector in partnership with the partner country and the other partners. These indicators must be confined to a few essential indicators of different types (inputs, direct achievements, results and impact). There should be a particular emphasis on results-based indicators, which have the advantage of increasing the partner country's ownership of the policies to be applied to achieve the objectives. The indicators must also be clearly defined and measurable. In this connection, the donors need to agree to use common indicators to assess performance in each sector against the objectives. In the countries concerned, this should be done using the monitoring system laid down in the PRSP, which should be incorporated into the national budget cycle.

Where appropriate, the work programme should also give an approximate idea of the resources allocated, the financing method (aid, projects, budget support) and the financial legal basis.

ANNEXES

1. Summary table for the country

This table provides basic information on the country concerned. The tables showing the macroeconomic indicators and the 10 key poverty indicators will be included in it.

2. Country environmental profile

This analysis of the environmental conditions in a country or sector includes the following information: a description of the natural and human environment, including the profile of vulnerability and exposure to the risk of natural disaster, the legislative and institutional framework, information on the links between the social, economic and environmental situations, key data on areas where environmental action is needed and recommendations for

the future, an analysis of the cooperation from an environmental point of view as to its integration in programs and projects in other areas and/or as to its integration as focal sector.

3. Prospective financial matrix of donors

This annex summarises the known interventions of other donors, including the Member States and multilateral donors. It will transparently reflect at least the results of the local coordination/harmonisation referred to above. It will highlight, where relevant, the division of labour and/or complementarity. The matrix will be both retrospective and prospective, covering both the past and the period 2006-2013.

This matrix will also be a useful contribution to the CDF/PRSP exercise if that is being developed in the partner country.

4. Country migration profile (where necessary)

A migration profile must be drawn up for every country in which migration (South/North or South/South) and/or asylum issues could influence development prospects.

It contains any information relevant to the design and management of a common migration and development policy. It includes information on migratory flows (refugees and economic migrants), taking in gender issues and the situation of children. It also provides information on the country's skills needs, skills available in the diaspora and remittances to the country. Where relevant, the profile will analyse the routes taken by illegal migrants and the activities of people-trafficking networks.

5. Description of the CSP drafting process, stressing the involvement of non-state actors and local authorities

This involves, in particular, explaining how non-state actors and local authorities were involved in the programming discussions and, more generally, assessing the progress made and to be made towards consolidating the involvement of these actors in the development process (discussion of the country's development priorities in the framework of the PRSP, the participatory nature of the budgetary processes, the capacities, potential and constraints of different types of actors, etc.).

6. Harmonisation road map (where there is one)